

Til lovforslag nr. L 101. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 30. april 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om vandløb

[af miljøministeren (Hans Christian Schmidt)]

1. Ændringsforslag

Miljøministeren har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. december 2002 og var til 1. behandling den 22. januar 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 10 møder.

Sammenhængen med andre lovforslag

Lovforslaget har været behandlet sammen med forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken (lovforslag nr. L 102).

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 13. september 2002 dette udkast til udvalget, jf. folketingsåret 2001-02, 2. samling, alm. del – bilag 973. Den 6. december 2002 sendte miljøministeren de indkomne høringsvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra hen-

holdsvis Dansk Ornitologisk Forening og Dige-
laget for Marsken ved Tønder.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Dansk Ornitologisk Forening over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til miljøministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd med udvalget den 9. april 2003. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålet.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, KF og KRF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er enig i intentionerne i lovforslaget og i lovforslag nr. L 102 om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, nemlig at lave en administrativ for-
enkling og lettelse af lovgivningen om vandforholdene i Tøndermarsken. Dansk Folkeparti me-

ner, at det er vigtigt, at der hermed sker en harmonisering, således at det er de samme regler, der gælder i hele Danmark.

Dansk Folkeparti er også enig i, at det skal stå helt klart, at man ikke ønsker at anvende handelsgødning og fosfor i disse udsatte områder, da det kan have utilsigtet virkning på miljøet, som Dansk Folkeparti ikke ønsker.

Et *mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiet tilkendegav under 1. behandling, at partiet positivt ville gå ind i udvalgsbehandlingen med henblik på at klarlægge de problemer og betænkeligheder, som bl.a. var påpeget i de forskellige høringsvar.

Tøndermarsken er et unikt natur- og fuglebeskyttelsesområde, og det er Socialdemokratiets opfattelse, at man gennem lovgivning må fastsætte de regler, der skal gælde, og som sikrer, at forholdene i Tøndermarsken fortsat kan bevares og forbedres.

Socialdemokratiet har derfor sammen med Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre stillet ændringsforslag til formålsparagraffen i L 102 om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, så det klart fremgår, at ud over »at bevare« naturforholdene i Tøndermarsken ønsker partierne også »at forbedre« forholdene.

Socialdemokratiet ønsker, at Sønderjyllands Amt, når det fremover skal overtage kompetencen fra Miljøministeriet til bl.a. at nedsætte »det rådgivende udvalg for Tøndermarsken«, skal forpligtes til at gennemføre de foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre og forbedre naturtilstanden i Tøndermarsken.

Socialdemokratiet er også uenig med ministeren i, at en ændring, som skal sikre, at naturbeskyttelseslovens § 3 har forrang frem for bestemmelserne i denne lov, skal afvente en revision af naturbeskyttelsesloven i forbindelse med krav til implementering af EF-fuglebeskyttelses- og habitatdirektiverne.

Socialdemokratiet vil derfor kun stemme for lovforslagets endelige vedtagelse, såfremt de stillede ændringsforslag nr. 1-3 til forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken (lovforslag nr. L 102) vedtages.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget under forudsætning af, at de af partiet, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti stillede ændringsforslag til forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken (lovforslag nr. L 102) vedtages.

Det Radikale Venstre ønsker at give Sønderjyllands Amt de bedste forudsætninger for at redde Tøndermarsken, inden amtet overtager ansvaret.

Tøndermarsken er et af Danmarks vigtigste naturområder. Kun Vejlerne i Thy, Tipperne i Ringkøbing Fjord og Saltholm i Øresund har så rigt og varieret et fugleliv som Tøndermarsken. Eller rettere: Som Tøndermarsken havde for 10-20 år siden. De seneste år er antallet af fugle faldet dramatisk, og området ligger i dag stort set hen som tom naturkulisser.

Historien om Tøndermarsken er således en af de mest sørgelige beretninger, man kan læse om udviklingen i dansk naturbeskyttelse. Siden fredningen i 1988 er antallet af kreaturer og får, der græsser i Tøndermarsken, øget med 40 pct. Hertil kommer, at køerne kommer ud tidligere på året end før. Begge dele betyder, at fugle, æg og unger trampes ned, og de voksne fugle skræmmes væk. Samtidig er det i 10 år lykkedes nogle få lodsejere at forhindre ethvert forsøg på at hæve vandstanden i de mange kanaler, hvilket helt har ændret landskabets karakter fra fugtige enge til tørre marker – med det resultat, at vade- og sumpfugle i stort tal er forsvundet. Optællinger fra Danmarks Miljøundersøgelser viser f.eks., at antallet af ynglende vadefugle er faldet fra 1.460 par i 1979 til 186 i 2000. For 10 af de vigtigste fuglearter er der tale om en tilbagegang på 50 pct. eller mere.

For Det Radikale Venstre er det – blandt andet med henvisning til Danmarks internationale forpligtelser, men først og fremmest ud fra ønsket om en rig og mangfoldig natur – afgørende at stoppe ødelæggelserne af Tøndermarsken. Derfor har partiet for det første foreslået, at naturbeskyttelseslovens § 3 udvides til at gælde hele

Tøndermarsken. For det andet, at formålspargraffen for lovgivningerne udvides til at omfatte udarbejdelse af natur- og bevaringsplaner for marsken (jf. de stillede ændringsforslag til lovforslag nr. L 102). Med disse ændringsforslag vil Sønderjyllands Amt have de nødvendige lovgivningsmæssige håndtag til en gedigen administration og bevaring af Tøndermarsken. Det er i hele samfundets interesse.

Hvis de nævnte ændringsforslag til L 102 ikke vedtages, foretrækker Det Radikale Venstre, at den nuværende ansvarsfordeling for Tøndermarsken opretholdes.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Simut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, DF, KF og KRF):

Til § 1

1) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 9, stk. 3, ændres »§ 2, stk. 3,« til: »§ 2, stk. 4,«.

[Redaktionel ændring]

2) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 40 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Vedtægten for det område, der er nævnt i § 7, stk. 1, 2. pkt., skal indeholde bestemmelser om Trafikministeriets tekniske tilsyn med havdiget fra rigsgrænsen til Højer, havdiget fra Højer til Emmerlev, Højer Sluse med tilhørende bygninger, øvrige værker og arealer samt Snuromdiget. Bestemmelserne fastsættes af trafikministeren.«

[Vedtægt skal indeholde bestemmelser om teknisk tilsyn med havdiger]

3) I den under nr. 12 foreslåede ændring af § 85, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »bestemmelser om«: »vedligeholdelse af diger, sluser m.v. og om«.

[Straf for overtrædelse af bestemmelser om vedligeholdelse af havdiger m.v.]

Til § 2

4) I stk. 3 indsættes efter 4. pkt. som nyt punktum:

»Det tekniske tilsyn med havdiget fra rigsgrænsen til Højer, havdiget fra Højer til Emmerlev, Højer Sluse med tilhørende bygninger, øvrige værker og arealer samt Snuromdiget varetages dog fortsat af Trafikministeriet.«

[Teknisk tilsyn med havdiger m.v. fortsat hos Trafikministeriet]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget, der er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1, er alene af redaktionel karakter.

Til nr. 2-4

Ændringsforslagene er alene udtryk for opretholdelse af den gældende retstilstand, for så vidt angår det tekniske tilsyn med de ældre havdiger m.v. i Tøndermarsken, jf. besvarelsen af udvalgets spørgsmål 1.

Med ændringsforslagene præciseres det, at det tekniske tilsyn med de ældre havdiger m.v. fortsat hører under Trafikministeriets område, at vedtægten for Digelaget for Marsken ved Tønder ved en eventuel revision fortsat skal indeholde bestemmelser herom, der fastsættes af Trafikministeriet, og at påbud i forbindelse med det tekniske tilsyn kan gennemtvinges eventuelt ved et strafferetligt ansvar.

En ændret vedtægt vil i lighed med den eksisterende vedtægt bl.a. kunne indeholde bestemmelser om Trafikministeriets kompetence til at få gennemført, at de ved et tilsyn eventuelt konstaterede behov for udbedringer påtales og søges efterkommet, og at eventuelle uenigheder mellem digelagsbestyrelsen og det tekniske tilsyn afklares i Trafikministeriets regi.

Søren Gade (V) Helga Moos (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Vibjerg (V)
Jørn Dohrmann (DF) Freddie H. Madsen (DF) Helle Sjelle (KF) Lars Barfoed (KF)
Mogens Nørgård Pedersen (KRF) nfmd. Inger Bierbaum (S) Helge Mortensen (S)
Pernille Blach Hansen (S) Svend Auken (S) Torben Hansen (S) Jørn Jespersen (SF)
Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 101**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar samt høringsnotat, fra miljøministeren
2	Henvendelse af 18/12-02 fra Digelaget For Marsken ved Tønder
3	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 18/12-02 fra Digelaget For Marsken ved Tønder, til miljøministeren
4	Spm. 2 om placeringen af myndighedsansvaret vedrørende vandløb hos Sønderjyllands Amt, til miljøministeren
5	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 18/12-02 fra Digelaget For Marsken ved Tønder, fra miljøministeren
6	Svar på spm. 2 om placeringen af myndighedsansvaret vedrørende vandløb hos Sønderjyllands Amt, fra miljøministeren
7	Ændringsforslag fra miljøministeren
8	Spm. 3 om anmodning om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, der medfører, at hele Tøndermarsken bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, til miljøministeren
9	Meddelelse om lukning for spørgsmål til lovforslaget den 28. februar 2003
10	1. udkast til betænkning
11	Svar på spm. 3 om anmodning om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, der medfører, at hele Tøndermarsken bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, fra miljøministeren
12	Henvendelse af 24/3-03 fra Dansk Ornitologisk Forening
13	Spm. 4 om kommentar til henvendelse af 24/3-03 fra Dansk Ornitologisk Forening, til miljøministeren
14	Samrådsspm. A om uddybning af besvarelserne af de stillede spørgsmål, til miljøministeren
15	Svar på spm. 4 om kommentar til henvendelse af 24/3-03 fra Dansk Ornitologisk Forening, fra miljøministeren
16	Talepapir fra samråd 9/4 03 vedrørende samrådsspørgsmål A, fra miljøministeren
17	2. udkast til betænkning